Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Maritxu Loiola Ugarteburu

Elgoibar, Gipuzkoa (1948)

Aurkibidea

Biografia

Idotorbe (San Pedro) auzoko Aubixa baserrian jaio zen 1948an. Ama zuen bertakoa eta aita ere auzokoa, Usatorre baserrikoa. Auzoko eskolan ibili zen umetan. Hamaika urtera arte ez omen zen asko joan kalera. Berak 20 urte zituela joan ziren kalera bizitzera, aitaren osasun arazoengatik; aldaketa handia izan zen berarentzat. Andres Alberdik lagunduta, D eta B euskara tituluak atera zituen UNEDen, Bergaran. Ondoren, bi urteko itzulpengintza ikastaro bat egin zuen Donostian. Euskara irakasten hasi zen, hasieran ikastolaren lokaletan eta, geroago, udal langileei. Elgoibarko Udaleko lehenengo itzultzailea izan zen, nahiz eta hasieran itzulpen lanak baino gehiago kultura bultzatzeko lanak egin: azoka bultzatu, jaialdiak antolatu... Bere aitak Elgoibarko Izarrarekin sinatutako hitzarmenari esker, Aubixa baserria aterpetxe izateko moldatu zuten. Hasierako urteetan Elgoibarko ikastolako umeak joaten ziren uda pasatzera. 1989-1990 inguruan monumentu historiko izendatu zuten. Etxea eraberritu zuten eta euskal girotze barnetegi moduan hasi zen berriz 1992an. Ordutik Maritxuk darama etxearen ardura.

Zintak

EGB-112

- **Proiektua**: Euskararen historia soziala Elgoibarren
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane
- **Data**: 2022-06-02
- **Iraupena**: 88 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Erdaraz ikas zezan, neskame erdalduna

- **Erref**: EGB-112/005
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:01:40. **Bukatu**: 00:02:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Erdaraz ez zekien. Neskame bat ekarri zuten, berak erdaraz ikasteko. Eskolan hasi zenean, ez zekien erdaraz. Sarri zigortzen zituzten gazteleraz ez hitz egiteagatik.

Transkripzioa
- Hemen auzuan eta etxian euskeraz eingo zenduen danak, klaro.
- Zuk esango diazu... Nik erderaz ez nekien. Eta orduan ekarri zuten hona kriada bat, nik erderaz ikasteko, gazteleraz ikasteko. Ze eskolan hasi giñenean, izugarrizko arazua izan zen. Nik ez nekien erderaz. Ni bezela inguruko guztiak; inork ez genekien. Orduan, ordu asko pasatzen genituen belauniko, besuak altxatuta. Eta zigor asko gazteleraz ez hitz egiteagatik. E? Garai zaillak zien. Oso zaillak. Guk, gogoratzen naiz, "Cara al sol" nola abesten genuen eta "Viva España" nola abesten genuen. Eta horrek gero kontraesan haundi bat zeukan etxekoekin, aittitta, amama... amama ez hainbeste, baiña aittak-eta: nola leike hori abestu umeei, nola abestuarazi. Bueno, baiña garaiak haretxek zien eta burumakur ahal zan neurrixan dana aguantatzen euskeraz ez jakitzeagatik eta ez egiteagatik.

2. Euskaltzaletasunaren transmisioa aititak

- **Erref**: EGB-112/006
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:02:59. **Bukatu**: 00:04:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Aitita oso euskaltzalea zen. "Gorrixa" esaten zioten. Gerratean kartzelan egon zen. "Eusko Gudariak" abesten zion sarritan. Orduan ez zuen ulertzen, baina gerora ulertu zuen aitak eman nahi ziola bere bizipenen berri. Euskara eta euskal kultura baserrietan mantendu da.

3. Euskaraz egitearren, zigorrak San Pedro auzoko eskolan

- **Erref**: EGB-112/008
- **Iraupena**: 0:03:58. **Hasi**: 00:05:08. **Bukatu**: 00:09:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
San Pedro auzoko eskolan ibili zen. Natalia maistra elgoibartarrarekin hasi zen; harekin euskaraz ere egiten zuen. Ondorengo irakasleek gazteleraz gogor egin zieten, baita zigortu ere euskaraz egitearren. Psikologikoki zigortzen zituen.

4. Konturatzerako, erdaraz

- **Erref**: EGB-112/009
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:09:06. **Bukatu**: 00:10:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Konturatu gabe, auzokoen artean ere gaztetan erdaraz hasi ziren. Gazteleraz hitz egiteak maila altuagoa ematen zizula zirudien.

Transkripzioa
- Baiña gero, pentsaizu, ya erromerixan hasi, 15-16 urte, eta konturatu barik hasi giñen geure artean ere gazteleraz hitz egiten. Konturatu barik.
- Auzokuak?
- Auzokuak. Hori sartu ziguten eta… Zer esango dizut? Giroa ere halakoa zen. Esan dizudana, bertso-saio bat egiteko, baimena eskatu behar zen. Hainbat gauza egiteko, baimena eskatu behar zen. Orduan, bazirudien gazteleraz hitz egite horrek maila altuago bat ematen zizula. Hala da. Hala da. Gero, ba, zer esango dizut? Ikastolak eta guzti hori hasi zanian, ba, ze esanikan ez, ya... geu giñan, euskaldunak. Geu giñan geurera berriz bueltatuta.

5. Hika gertukoekin, berorika apaizari eta medikuari

- **Erref**: EGB-112/011
- **Iraupena**: 0:02:44. **Hasi**: 00:10:35. **Bukatu**: 00:13:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Umetan hika egiten zuten mutilekin. Neskei, ostera, zuka gehiago. Etxean esaten zieten hika ez egiteko, hurbilekoei ez bazen. Apaizei eta medikuei berori esaten zieten. Mediku gehienak oinez ibiltzen ziren etxerik etxe. Elur handia zegoenean, aita bila joaten zitzaion, elkarrekin joateko.

6. Andabideak

- **Erref**: EGB-112/012
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:13:19. **Bukatu**: 00:14:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:
Hildakoa lepoan eramaten zen kaleraino. Horretarako bideak zeuden eta ondo zaintzen ziren; andabideak. Auzokoek txandaka eramaten zuten.

7. Maistra bilbotarraren ibilerak

- **Erref**: EGB-112/013
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:14:57. **Bukatu**: 00:17:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
San Pedroko eskolan hamalau urtera arte egon zen. Lehenengo Natalia izan zuen maistra eta ondoren Araceli San Jose bilbotarra. San Migelera joaten zen maletarekin eta inork ez zion laguntzerik nahi izaten. Bilbora joaten zen asteburuetan. Jubilatu eta gero, berarekin hitz egiteko aukera izan zuen.

8. Eskolako zigorrak

- **Erref**: EGB-112/014
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:17:29. **Bukatu**: 00:18:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
Maistrak makilarekin jotzen zituen eta bostehun aldiz idatzi behar izaten zituzten akats ortografikoak edo "no hablaré en euskara". Franco hil zenean, askatasuna sentitu zuten, euskaraz hitz egiteko behintzat.

9. Kalean euskararik ez zen entzuten

- **Erref**: EGB-112/015
- **Iraupena**: 0:02:34. **Hasi**: 00:18:28. **Bukatu**: 00:21:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Kalera joaten zirenean, burla egiten zieten baserritarrei. Kalean ez zen euskararik entzuten. Don Josek dotrina euskaraz erakusten zien eta euskaraz berba egiten ere bai. Jaunartzeko egunean, kalekoen pare ziren.

10. Arrate Irratia eta Arantzazuko egutegia

- **Erref**: EGB-112/016
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 00:21:02. **Bukatu**: 00:23:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Prentsa

Laburpena:
Arrate Irratia hasi zen euskaraz lehenengo. Radio Pirenaica entzuten zuten etxean. Arantzazuko egutegia izaten zuten etxean, altxor moduan. Don Pedro Gorostidi zen Arrate Irratiko arduraduna; dena euskaraz izaten zen.

11. Aubixa ikastolari lagatzeko hitzarmena

- **Erref**: EGB-112/017
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:23:06. **Bukatu**: 00:24:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:
1968an, aita lanean hasi zen lantegi batean, baserritik bizitzea ezinezkoa zitzaielako. Pisu bat erosi zuten herrian eta baserria errentan eman zioten artzai bati. 1973an ikastolako umeak etortzeko hitzarmena egin zuen bere aitak.

12. Andres Alberdi eta Antton Aranburu irakasle

- **Erref**: EGB-112/018
- **Iraupena**: 0:03:21. **Hasi**: 00:24:22. **Bukatu**: 00:27:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Hogeita bost urte zituela egin zuen unibertsitateko sarrera. D eta B tituluak atera zuen. Andres Alberdi izan zen bere irakasleetako bat. Antton Aranburuk gizarteratzeko bide eman zion. Garai hartan kalean oso gutxi hitz egiten zen euskaraz. Euskarari bultzada ematen aritu zirenetariko batzuk aipatzen ditu.

13. Gau eskoletan irakasle

- **Erref**: EGB-112/021
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 00:31:09. **Bukatu**: 00:34:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Gau eskoletan irakasle ibili zen. Ikastolako geletan ematen zituzten, baita Elgoibarko Izarraren bulegoetan ere. Borondatezko lana izaten zen eta dohainik eskaintzen ziren eskolak. Enpresetako jendea eta irakasleak izaten ziren ikasle. Euskara ikastera gogoz kontra joan zen irakasle baten adibidea ematen du.

14. Euskara irakasle eta itzultzaile udaletxean

- **Erref**: EGB-112/023
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:35:57. **Bukatu**: 00:37:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Aisia » Kultura » Idaztea

Laburpena:
Udaltzainek galdetu zioten ea euskaraz erakutsiko zien. Hala, pare bat urtez aritu zen haiekin. Udaletxean eskatu zioten funtzionarioekin lan bera egin zezan. Itzulpenak egiten ere hasi zen. Udaletxeko lehen itzultzailea izan zen.

Transkripzioa
- Gero, ya handik, bueno, itzultzaile ikastarua egin eta gero, hasi ziñan udaletxian edo...?
- Bai, hori da. Ni... Kalean bi munizipalek esan zidaten: “Zuk erakutsiko zenizkiguke guri euskeraz?” eta “Bueno, ba, bai, nahi baduzue, bai” eta bata zan gallegua eta bestia andaluza. Eurak ez zeukaten heziketa ezta gazteleraz ere, e? Oso zaila zan, ortografiako faltak eta abar, ezta? Baina, bueno, hor egon nintzan eurekin pare bat urtian edo. Eta gero... hoiek hasi ziren eta gero udaletxean esan zidaten aber zergatikan ez nintzan hasi langileekin, funtzionarioekin, ezta? Eta hasi nitzan funtzionarioekin. Eta jendea interes haundiarekin eta dana, eta baita ere batzuk titulua ere –EGA ere– atera zuten. Eta hor hasi nitzen, ba, bueno, eman zidaten itzulpen batzuk egiteko, ofizialki atera behar zirenak, beste euskeraz zetozen idatziak ere gazteleraz ipintzeko eta abar eta abar. Eta hola hasi nitzan. Goizian pare bat ordu euskera irakasten, alfabetatzen jendea, eta gero, ba, besterik Gabe.Hitzarmen bat egin zidaten. Baina, esaten dizut, hasi nintzanean nik ez nekien zer egin behar nuen eta eurak ere ez zekiten nerekin zer egin.
- Zu izan zinen lehenengo itzultzailea, ez? Udaletxeko...
- Bai. Bai. Eta orduan halaxe zan.

15. Kultura lantzen, euskara hauspotzeko

- **Erref**: EGB-112/024
- **Iraupena**: 0:03:50. **Hasi**: 00:37:54. **Bukatu**: 00:41:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:
Jabier Arrizabalaga zinegotziak bertso eskola, trikiti eskola eta soinujoleen omenaldiak egin behar zirela esan zion. Ferietan lehiaketak egiten hasi ziren. Euskararen Eguna ere antolatu zuten. Horrekin dena egina zegoela uste zuten orduan.

Transkripzioa
- Tokatu zitzaidan zinegotzi bat, Jabier Arrizabalaga, Belarreta baserrikoa, eta harek esan zidan: “Ba, bueno, hamen itzulpenak eingo dia, baiña hamen beste gauza batzuk ere egin behar dira: kultura bultzatu behar da. Eta, horretarako, bertso-eskola bat antolatu behar dugu, trikiti eskola bat antolatu behar dugu eta omenaldiak egin behar dizkiegu soinujoleei eta…” guzti hori. Ba, esaten dizut,

nahiko lan! Gero, badakizu, hillian behin Elgoibarren feria egiten da. Eta feri hoiek, ba, nabarmentzen ziran Gabon Zaharretako feria eta San Bartolomeetako feria, baserritarren eguna. Gabon zaharretan, ba “Aber, nola egingo dugu?” berdura-barazki lehiaketa, gazta lehiaketa, lora lehiaketa… Gazta lehiaketan Espainia mailako lehiaketa antolatu zan. Galiziako batek atera zun behi-esnearen saria eta Mausitxak, ze esanikan ez, ardi-esnearena. Orduan, ba, bueno, hori zan Gabon Zaharretan. San Bartolomietako baserritarren egunian, ba, egin behar zen Pirenaica arrazaren lehiaketa, sagardo lehiaketa… eta abar eta abar. Eta hola bultzatu genuen. Eta horren inguruan, esan bezela, soinujoleei egin zitzaien omenaldia, Galbuso eta zerari, Uberari. Eta jende pilla bat. Euskeraren eguna antolatu genuen! Eta bueno…! Pentsatzen genuen horrekin dena eginda zegoela. […] Eta orduan Gotzon Garate eta abar…. ba, bueno, herrikoak ziren eta hoien hitzaldiak eta euskararen egoera… Unibersidadian orduan ya euskera pixkat sartzen hasi zan… Eta, bueno, nere ustez hitzaldi hoiek jendea motibatu egiten zutela. [...]
- Franco hil eta gero.
- Bai, bai, ze esanikan ez, Franco hil eta gero.
- Baimenik ez zan eskatu bihako orduan.
- Ez, ez, zauan bamenik eskatu biharrik, bakarrikan gogua eta... Orduan beste arazo bat izaten zen. Orduan alkateak ez zuten kobratzen, e! Eta dirua ere tamañan zegoen danerako! Elgoibarren bi alkatek ez zuten lana kobratzen. Luis Arrieta lehenengo alkatia eta gero Lucio Beitia. Orduan, ba... esango diazu. Ordu pilla bat sartzen genituen, hala zalako, eta kobratu ba... tamañan zegoen dirua. Eta zerbait antolatzerakuan ere esaten zizun: "Aber, e! diruakin ez gabiz ondo". Hala da. Eta ba antolatzerakuan ere beti ere preziuak eta aurrekontuak eskatuta eta abar eta abar. Baiña bai, gogua zegoen eta, gogua zegoenez, gauza asko egiten ziren. Ilusioa ere bai eta... oso garrantzitsua guzti hori aurrera eramateko.

16. Udaletxeko euskara batzordea

- **Erref**: EGB-112/025
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 00:41:44. **Bukatu**: 00:43:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:
Udal euskaltegia martxan zegoela hasi zen euskara batzordea martxan. Inguruko herrietakoekin harremana zegoen eta batak bestearen ereduari jarraitzen zion.

17. San Bartolomeetako feria, oso aspaldikoa

- **Erref**: EGB-112/026
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:43:17. **Bukatu**: 00:46:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
San Bartolomeetako feria egunean egiten zuten lehiaketak arrakasta handia izaten zuen. Ikertu egin behar izan zuten feria noiztik ospatzen zen.

18. Auzora bertsolariak ekartzeko egin beharrekoak

- **Erref**: EGB-112/027
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:46:02. **Bukatu**: 00:48:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Aitak San Pedro auzoko jaietara bertsolariak ekartzen zituen. Kuartelean baimena eskatu behar izaten zuen. Guardia Zibilak gerturatzen ziren zer kantatzen zuten entzutera. Beste auzoetan antzera ibiliko zirela uste du.

19. Guardia Zibilak Aubixan

- **Erref**: EGB-112/028
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:48:32. **Bukatu**: 00:50:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:
Gogoan dauka Aubixan jaialditxo bat antolatu zutela eta gora zetozela, bide bazterrean ikurrina agertu zenean, beldurtu egin zirela. Urtebete lehenago, Aubixan sartu ziren Guardia Zibilak eta txikitu egin zuten baserria. Hainbat gauza beldurragatik ez ziren egiten.

20. Aubixa baserriaren historia

- **Erref**: EGB-112/030
- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 00:50:25. **Bukatu**: 00:52:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Aubixaren arrastoak XV. mendekoak dira. Parrokiaren maizterrak ziren eta artoa eta garia ematen zioten ordainetan. XVIII. mendean eskuratu zuten jabetza bertan bizi zirenek. Baserritik bizi izan ziren gerora, 1960ra bitarte. Zaildu egin zen baserriko bizimodua.

21. Aubixa udalekuetarako egokitzen

- **Erref**: EGB-112/031
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:52:58. **Bukatu**: 00:54:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Udalekuak

Laburpena:
Ikastolako umeen gurasoek etxea egokitu zuten umeak uda garaian euskaraz bizitzeko. Hamabi eguneko lau txanda egiten zituzten. Lehendabizi kartoia jaso eta saltzen aritzen ziren. Haien izenak aipatzen ditu. Egokitzapen lanetan guraso asko aritu ziren. Herriko jendeak ahalegin handia egin zuen.

22. Aubixa barnetegi

- **Erref**: EGB-112/032
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:54:29. **Bukatu**: 00:56:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Ondare historiko deklaratu zuten Aubixa 1989 inguruan. Konpondu egin behar zen orduan. Hartan zebiltzala, Eusko Jaurlaritzak barnetegi moduan erabiltzea proposatu zieten. 1991n hasi ziren hortan.

23. Jatorri askotako umeak Aubixan

- **Erref**: EGB-112/033
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 00:56:43. **Bukatu**: 00:58:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:
1991tik gaur egunera Aubixan izan diren aldaketak aipatzen ditu. Umeak jatorri askotakoak dira eta lana zailtzen du euskara lantzeko. Ume asko zauri handiekin datozela uste du eta gustora egon daitezen saiatzen dira.

24. Joxe Migel Barandiaranen amaren irakaspena

- **Erref**: EGB-112/035
- **Iraupena**: 0:03:32. **Hasi**: 00:59:12. **Bukatu**: 01:02:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Talde bat motibatzeko, Joxe Migel Barandiaran bisitatzera joan ziren. Klaseetatik aparte, bizipozen bat ematea zen helburua. Joxe Migelek kontatu zien amarengadik jasotako irakaspena: fruituz betetako madariondoa bezala, asko jakin eta apala izatea hobe dela, harroa izatea baino.

25. Aubixako udalekuetako hasierako urteak

- **Erref**: EGB-112/036
- **Iraupena**: 0:03:12. **Hasi**: 01:02:44. **Bukatu**: 01:05:56

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Udalekuak

Laburpena:
Bere ama egoten zen sukaldean, Aubixara umeak udalekutan joaten zirenean. Hainbat pasarte kontatzen ditu. Orduan ez zen ikuskaririk izaten. Hezitzaileak boluntarioak izaten ziren; irakasleak, hazitako umeak...

26. Aubixako udalekuetako umeak

- **Erref**: EGB-112/037
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 01:05:56. **Bukatu**: 01:07:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Udalekuak

Laburpena:
Hamabi egun etxetik kanpo pasatzea ume batzuentzat gogorra izaten zen. Ume haiek euskaldunak eta euskal giroko familietakoak izaten ziren. Hizkuntzari bultzada handia ematen zieten egonaldi hartan umeek.

27. Aubixaren kanta

- **Erref**: EGB-112/038
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 01:07:53. **Bukatu**: 01:09:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
Antton Aranburuk kanta egin zion Aubixari. Kanta entzutean garai haiek gogoratzen ditu. Umeekin abesten zuten kantua.

28. Eskolan egindako gaiztakeriak

- **Erref**: EGB-112/040
- **Iraupena**: 0:03:18. **Hasi**: 01:11:13. **Bukatu**: 01:14:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Eskola garaian, lehendabizi sua egin behar izaten zuten; hamarrak aldean esnea egiten zuten esne-hautsarekin. Arratsaldetan gazta hori bat jaten zuten. Eskolan egindako gaiztakeria pare bat kontatzen ditu.

29. Baserritik kalera bizitzera, aldaketa gogorra

- **Erref**: EGB-112/042

- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 01:16:05. **Bukatu**: 01:18:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:
Kalera bizi izatera joan zirenean, ez zuen ulertzen kaleko itxurakeria. Oroitzapen txarra dauka. Bederatzi hilabete egin zituen egoitza batean, biriketako gaitzarekin. Oso aldaketa gogorra izan zen beretzat. Beste mundu bat zen.

30. Euskara irakasteko material gutxi, ahozkoari garrantzia

- **Erref**: EGB-112/043
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 01:18:13. **Bukatu**: 01:20:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea

Laburpena:
Altunaren liburuak, esaldidun kartel batzuk... Sistema asko erabiltzen ziren, denetik pixka bat, euskara erakusteko. Hitz egiteko motibazioa zen berak gehien lantzen zuena.

31. Euskarazko lehen agiri eta batzordeak udaletxean

- **Erref**: EGB-112/045
- **Iraupena**: 0:02:43. **Hasi**: 01:21:27. **Bukatu**: 01:24:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Udaletxean hasi zenean, agiri ofizialak bi hizkuntzetan ateratzen hasi ziren. Ondoren, osoko bilkurak itzultzen hasi ziren. Kultura batzordeak euskaraz egiten hasi ziren gero. Hasierako urteetan alkateek kobratu gabe jarduten zuten.

Transkripzioa
- Zu udaletxian hasi ziñanian, kontu danak ondiokan erderaz egingo zian udaletxian...
- Bai. Hasi ziren, esan dizudan bezela, ba, lehendabizi ofizial ateratzen ziren idatziak, bai Diputaziorako edo bai beste toki baterako, bi hizkuntzetan ateratzen ziren. Eta gero hasi ziren bilerak, Plenoak, Osoko Bilkurak, hoiek itzultzen. Eta gero baita ere Kulturako Batzordea, e? Batzarrak euskeraz egiten. Baiña asti haundirik ere ez, e! Ze feriak, jaiak, omenaldiak eta abar… denpora asko hartzen zizuten. Asko.
- Hori da, Kultura arlua bazeuan, baiña teknikaririk igual ez zan egongo, ala?
- Gero jarri zuten neska bat. Bai... teknikaria ni nintzen orduan, baiña zan "desbordado" esaten dana, gehiegizkoa. Eta gero baita ere ujalteak suertatu zitzaizkigun 87an. Eta lan asko. Lan asko zan. Eta orain, bueno, ekonomikoki udaletxeak ondo daude, alkateak liberatuta daude, hainbat Batzordetan lehendakaria liberatuta dago… baiña orduan ez, e! Hasierako urteak izan ziren, ba, hori alkatea etorri eguardian, firmatu, arratsaldean etorri, bilera preparatu eta guzti

hori. Eta gu bitartian euren esanetara pixkat, e. Esanetara, bueno, ba, hau egin behar da, bestea egin behar da… itzulpenak? bueno, ba, egingo da ahal danian edo, bueno, gazteleraz bidali edo… Eta gero, beste asko euskeraz etortzen zirenak, lehen esan dudan bezela, ba, gazteleraz jarri behar ziren. Etortzen ziren hainbat idatzi etortzen ziren euskeraz, ba, igual beste udaletxe batetik edo… Bai bai. Edo kaleko jendeak, zerbait eskatu nahi bazuen, ba, igual euskeraz aurkezten zuen idatzia. Eta hori pozgarrixa zan. Pozgarrixa zan, ze gutxienez bateronbat badago euskeraz gai dena bere eskariak aurkezteko.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-11-28

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com